

Resultaten driekwart vleesrasvaarzen

W.J.A. Hanekamp (afdeling Veehouderij)

Het éénmaal laten kalven van 75% vleesrasvaarzen (vleesrasstier x 50% vleesrasvaars) geeft een relatief hoog percentage geboortemoeilijkheden. Vleestypisch goede 75% vleesrasvaarzen kunnen via een normale opfok gust gehouden worden waarbij op een leeftijd van 27 maanden een geslachtgewicht van ruim 320 kg gehaald wordt met een goede beveesheid en zonder een te grote vervetting.

Wanneer men Piemontese x zwartbont kruislingvaarzen insemineert met een vleesrasstier worden er 75% vleesraskalveren geboren. Gezien de vleesproductie-aanleg van deze vaarzen moet een gewenst geslachtgewicht van 300 kg haalbaar zijn zonder een te snelle vervetting. Gebleken is echter dat 75% vleesrasvaarzen op een intensief rantsoen met snijmaiskuil en krachtvoer bij een te laag gewicht al te sterk vervetten.

Uit buitenlands onderzoek is bekend dat een periode van lagere groei in de wei meer dan gecompenseerd kan worden in de laatste fase op stal. Een dergelijke extensieve groei is wellicht mogelijk in schrale natuurgebieden.

Uit een vergelijking tussen gust gebleven en gekalfde 50% vleesrasvaarzen bleek dat de guste

dieren meer oprachten dan de dieren die na kalven werden afgezet. Uiteraard wordt de opbrengst van het kalf gemist. Op het ROC De Vlierd zijn de vleesproductiemogelijkheden van 75% vleesrasvaarzen onderzocht.

Proefopzet

In totaal waren 76 75% vleesrasvaarskalveren beschikbaar: 39 geboren in de zomer van 1989 en 37 in de zomer van 1990. De vader van deze dieren was of een Piemontese (Pi) of een Limousin (Li) stier. Het aantal verschillende vaders was achtereenvolgens 6 en 7. Deze 75% vleesraspincken werden op een leeftijd van 10 maanden beoordeeld op type en verdeeld over drie groepen. De vleestypisch duidelijk mindere dieren werden

75% vleesrasvaarzen kunnen zonder te kalven 320 kg geslacht gewicht halen.

Tabel 1 Indelingsgegevens van de 75% vleesrasvaarzen

Groep	EG	NG	IK
Aantal	29	14	24
Beveelsdheid	3,21	3,33	2,18
Hoogte (cm)	116	116	120
Breedte (cm)	42	42	41
Gewicht (kg)	247	243	248

EG = extensief gust gehouden
 NG = normaal gust gehouden
 IK = geïnsemineerd en gekalfd

Tabel 2 Groei per dag en gewicht van 75% vleesrasvaarzen van 10 tot 17 maanden leeftijd (van april tot januari)

Groep	EG	NG	IK
Groei (g/d)	465	579	535
Gewicht in januari (kg)	377	408	401

op een leeftijd van 15 maanden geïnsemineerd (IK) met sperma van een Blonde d'Acquittaine stier. De gemiddelde index voor moeilijke geboorten van deze Blonde d'Acquittaine was + 3,4. De andere dieren bleven gust. Doel was om de ene helft hiervan volgens een normaal groeipatroon op te fokken als jongvee voor de melkveehouderij (NG). De andere helft zou gedurende de weideperiode en de eerste helft van de stalperiode (van 10 tot 17 maanden) extensief gehouden worden (EG). Deze groep werd geweid na andere dieren. Streven was om in deze periode bij de normale groep een groei van 675 g/dag te realiseren en bij de extensieve groep 400 g/dag. De te insemineren (IK) en de "normale" gusten (NG) liepen in dezelfde groep.

In tabel 1 staan de gegevens van de dieren op moment van indelen. De geïnsemineerde dieren waren bij de indeling duidelijk minder qua type. De dieren waren minder beveelsd en wat groter. Er waren geen verschillen in breedte en gewicht aanwezig. Negen dieren werden niet drachtig.

Groei

In tabel 2 staat de gerealiseerde groei met bijbehorende gewichten gedurende de periode dat de EG-groep extensief gehouden werd. In de EG-

Tabel 3 Slachtrésultatén 75% vleesrasvaarzen per groep en per vaderrás

Groep	EG	NG	IK
Leeftijd (dagen)	832	809	906
Eindgewicht (kg)	529	538	534
Geslachtgewicht (kg)	314	330	289
Beveelsdheid (EUROP)	3,87	3,81	2,72
Vetheid (EUROP)	2,53	2,44	3,08

groep was de groei inderdaad lager dan bij de andere twee groepen. Het verschil bedroeg gemiddeld slechts 80 gram per dag, terwijl gestreefd werd naar 275 gram. Dit komt vooral doordat de groei van de normale groep tegenviel.

Na de weideperiode zijn de dieren gehuisvest in groepshokken met zeven dieren op een volledige roostervloer. Het rantsoen bestond uit een mengsel van gras- en snijmaiskuil aangevuld met standaardkrachtvoer. Er zijn geen voeropnamebepalingen gedaan.

Geboorteverloop

De drachtige dieren uit de geïnsemineerde groep hebben op stal gekalfd. Gezien het geringe aantal dieren was het niet mogelijk een eventueel verschil tussen de vaderrassen aan te tonen. De 24 dieren kalfden op een leeftijd van 28 maanden, na een draagtijd van 292 dagen. De geboren 87,5% vleesraskalveren wogen gemiddeld 39,5 kg. Het percentage moeilijke geboorten (zwaar en keizersnede) bedroeg 38%.

Slachtkwaliteit

Getracht is alle dieren optimaal slachtrijp af te zetten. Alle dieren werden bij dezelfde slachterij geslacht. In tabel 3 staan de resultaten weergegeven. De dieren die gekalfd hebben (IK) waren bijna drie maanden ouder dan de gust gehouden dieren. Het geslachtgewicht was lager en de beveelsdheid en vetheid waren slechter. Ook het aanhoudingspercentage was lager.

De gust gehouden dieren kwamen wel duidelijk boven de 300 kg geslachtgewicht met een goede beveelsdheid. Er waren geen verschillen tussen de normaal (NG) en de gedeeltelijk extensief (EG) gehouden gusten. Kennelijk was het aangelegde groeiverschil toch te gering.